

Så skapar du en prestandadeklaration och CE-märkning för: FLEXIBLA TÄTSKIKT - FUKTSPÄRRAR

Boverket påbörjade under år 2018 marknads kontroll av fuktspärrar. De omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 13967:2012. Det här informationsbladet är tänkt att fungera som en vägledning om hur en prestandadeklaration och CE-märkning upprättas. Det innehåller bland annat information om vilka uppgifter som ska finnas med i dessa dokument samt exempel på både prestandadeklaration och CE-märkning som uppfyller kraven i byggproduktförordningen. Marknadskontrollen genomfördes som dokumentationskontroll. Den dokumentation som kontrollerades var prestandadeklaration, CE-märkning, första typprovning (ITT – initial type testing report) samt bruksanvisningar.

Prestandadeklaration och CE-märkning

Eftersom fuktspärrar omfattas av en harmoniserad standard är det obligatoriskt att upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkterna när de säljs. Vad som ska finnas med i prestandadeklarationen regleras i EU:s byggproduktförordning. En guide som beskriver tillvägagångssättet för obligatorisk CE-märkning finns här: <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/guider/guide-for-obligatorisk-ce-markning/>

Vem ska upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkten?

Det är bara tillverkaren av en byggprodukt som får och kan upprätta en prestandadeklaration. Tillverkaren är den aktör som tillhandahåller en byggprodukt under sitt eget namn eller varumärke. Genom att upprätta en prestandadeklaration tar tillverkaren ansvar för att byggprodukten uppfyller den angivna prestandan. Distributörer och importörer ansvarar för att prestandadeklarationen följer med till slutkund när produkten säljs. En importör eller

distributör som väljer att sälja en produkt under eget namn likställs med tillverkare och ska därmed upprätta egen dokumentation.

Särskilt om produkttyper och spårbarhet

Produkttypen bestäms av tillverkaren, som därefter ger den en unik identifikationskod. Varje prestandadeklaration ska därtill ges ett referensnummer.

Produkttypens unika identifikationskod och prestandadeklarationens referensnummer är viktig information i prestandadeklarationen och CE-märkningen. Dessa säkerställer spårbarhet mellan produkten och prestandadeklarationen.

En produkttyp är en kombination av råmaterial som tillverkas i en specifik process och som har en bestämd prestanda för vissa väsentliga egenskaper.

Vilka egenskaper ska redovisas?

Alla väsentliga egenskaper i den harmoniserade standardens ZA-bilaga ska finnas med i prestandadeklarationen.

Prestanda ska redovisas för alla egenskaper som är relevanta för produktens avsedda användning utifrån svenska byggregler.

För de eventuella egenskaper som prestanda inte har bedömts ska ”NPD” (no performance determined, ingen prestanda fastställd) anges. Det gäller dock inte i det fall ett tröskelvärde ska anges, enligt standarden.

Andra egenskaper än de som finns i standardens ZA-bilaga får inte finnas med i prestandadeklarationen.

Vad gäller för tätskiktssystem?

Fuktspärrar kan ingå i ett tätskiktssystem. Prestandadeklaration och CE-märkning av systemet är inte obligatoriskt. Om tillverkaren ändå vill CE-märka systemet sker det på frivillig väg. Tillverkaren ska då vända sig till ett tekniskt bedömningsorgan (TAB) för att begära att en europeisk teknisk bedömning (ETA) upprättas. Mer information om det finns på Boverkets webbplats: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggprodukter/att-salja-byggprodukter/ce-markning/tillverkare/>

Vid utformning av prestandadeklaration för tätskiktssystem ska man utgå från de väsentliga egenskaper som finns redovisade i produkttypens ETA.

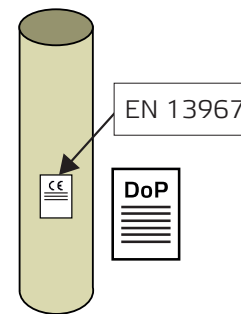
Fuktspärrar som ingår i ett tätskiktssystem, men som säljs separat, ska ha en egen CE-märkning mot standarden SS-EN 13967:2012. Enskilda komponenter i tätskiktssystem behöver däremot inte ha CE-märkningar som avser just den komponenten. Komponenter som omfattas av en harmoniserad teknisk specifikation¹ får dock inte säljas separat utan CE-märkning.

¹ Harmoniserad standard eller ETA.

Enligt byggproduktförordningen ska CE-märkningen i första hand sättas på produkten eller förpackningen. Eftersom detta inte är möjligt för tätskiktssystem är det lämpligt att CE-märkningen istället finns i medföljande dokument och inte på enskilda komponenter. Observera att CE-märkningen ska vara komplett, d.v.s. innehålla allt som föreskrivs byggproduktförordningen.

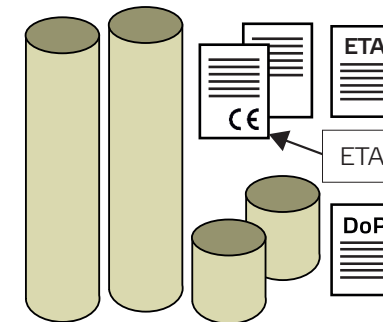
Tätskiktsfolie

enligt EN 13967

Tätskiktssystem

enligt ETA (ETAG 022)

Om produkten provats som ett system och dessutom säljs som ett system, bedömer Boverket att hela systemet sammantaget är en produkttyp. Det ska tydligt framgå vid försäljning att CE-märkningen gäller systemet som helhet. Det får då inte finnas en CE-märkning på den enskilda folien/rullen, såvida den inte är provad separat och CE-märkt mot standarden SS-EN 13967:2012.

Exempel på prestandadeklaration enligt EN 13967

PRESTANDEDEKLARATION	
NR DOP001	
1. Produkttypens unika identifikationskod:	Fuktspärr
2. Avsedd användning/avsedda användningar:	Invändigt tätskikt
3. Tillverkare:	Företaget AB Bolagsvägen 1 123 45 Staden
4. Tillverkarens representant:	-
5. System för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda:	System 1,3 eller 4 för reaktion vid brandpåverkan, system 2+ för vattentätighet och system 4 för övriga egenskaper
6. a) Harmoniserad standard:	SS-EN 13967:2012
b) Anmält/anmälda organ:	Kontrollorgan AB NB nr 0000

Prestandadeklarationen ska ges ett referensnummer.

Här anger man den avsedda användningen för produkten.

Tillverkarens representant är en juridiskt definierad aktör som av tillverkaren har utsetts för att utföra vissa uppgifter. Finns ingen tillverkarens representant kan punkten helt utelämnas.

I prestandadeklarationen ska det anges vilket system för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda som används för produkten. För egenskapen Reaktion vid brandpåverkan gäller system 1 om någon förbättringsåtgärd har vidtagits i tillverkningsprocessen (tabell ZA.3.1 i den harmoniserade standarden). I övriga fall gäller system 3 eller 4 (tabell ZA.3.3 och ZA.3.4 i standarden).

7. Angiven prestanda:

Väsentlig egenskap:	Essential characteristics:	Angiven prestanda:
Reaktion vid brandpåverkan	Reaction to fire	brandklass
Vattentätthet	Watertightness	pass/uppstår
Rivhållfasthet	Resistance to tearing	min-/max-värde
Beständighet - efter åldring - mot kemikalier	Durability - against ageing - against chemicals	pass/uppstår
Slaghållfasthet/Slagmotstånd	Impact resistance	min-/max-värde
Skjuvningshållfasthet/ Skarvstyrka	Joint strength	min-/max-värde
Draghållfasthet (Dragstyrka, brottöjning)	Tensile properties	min-/max-värde
Motstånd mot statisk last	Resistance to static loading	min-/max-värde
Farliga ämnen	Dangerous substances	NPD

Prestanda avseende de väsentliga egenskaperna ska anges. Värde eller klass måste anges för minst en egenskap. Har prestanda för någon egenskap inte bedömts ska egenskapen ändå listas i prestandadeklarationen och NPD, ingen prestanda fastställd, anges.

Prestandan för ovanstående produkt överensstämmer med den angivna prestandan. Denna prestandadeklaration har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 på eget ansvar av den tillverkare som anges ovan.

Undertecknad på tillverkarens vägnar av:
Namn, ort, datum, underskrift.

CE-märkning

CE-märkningen är mer än bara bokstäverna CE. I exemplet förklaras vilken information som ska finnas med i CE-märkningen. Huvudregeln är att CE-märkningen ska sitta på produkten. Om detta inte är möjligt kan CE-märkningen istället fästas på förpackningen.

CE-märkningen ska vara skild från annan märkning av produkten. CE-märkningen får alltså inte innehålla symboler eller uppgifter kopplade till annan märkning. Inte heller prestandadeklarationen får innehålla hänvisningar till annan märkning. Alla väsentliga egenskaper för vilka tillverkaren redovisat något annat än NPD i prestandadeklarationen ska också vara listade i CE-märkningen.

	
15	
Företaget AB, Bolagsvägen 1, 123 45 Staden	
Anmält organ: 0000	
Produkttyp Fuktspär	
Prestandadeklarationens referensnummer: DoP001	
SS-EN 13967:2012	
Invändigt tätskikt	
Väsentlig egenskap:	Angiven prestanda:
Vattentäthet	pass/uppnår
Beständighet – Ånggenomgångsmotstånd efter åldring	pass/uppnår
Kemikaliebeständighet	pass/uppnår

Årtal då produkttypen CE-märktes första gången

Det anmälda organets identifikationsnummer

CE-märkningen ska innehålla information om byggproduktens prestanda avseende de väsentliga egenskaperna. Endast de egenskaper där ett värde eller klass deklarerats i prestandadeklarationen ska finnas med i CE-märkningen. De egenskaper som redovisas med NPD ska således inte finnas med.

Läs mer och hitta rätt i byggproduktförordningen och den harmoniserade standarden

Harmoniserad standard: SS-EN 13967:2012

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktförordningen): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:SV:PDF>

Vad prestandadeklarationen och CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 6 och 9.2. Du kan även få vägledning från exemplen på prestandadeklarationer och CE-märkning som finns i det här informationsbladet.

Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden. På Boverkets webbplats kan du läsa mer om CE-märkning och prestandadeklarationer: www.boverket.se/ce